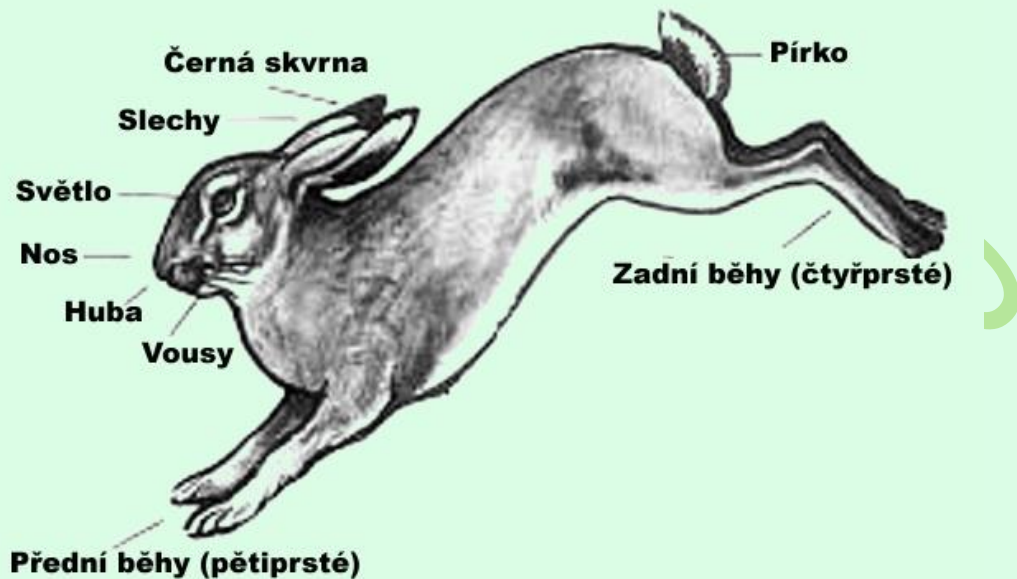

Zajíc polní (*Lepus europaeus*)

Zajíc polní dorůstá 50 – 70 cm a dosahuje hmotnosti mezi 2,5 - 6,5 kg. Je velmi zdatným běžcem, běhá běžně 40 km/h a v nebezpečí až 74 km/h a dobře kličkuje. Protože má přední běhy oproti zadním krátké, je rychlejší při běhu do kopce, než dolů. Má dlouhé slechy (uši), na koncích tmavé.

Je žlutohnědé až hnědošedé barvy s krátkým černým pírkem (ocasem) s bílou špičkou. Většina lidí stále nesprávně řadí zajíce do řádu hlodavců. V současnosti patří do zvláštního řádu zajíci. Právě tyto, v poměru s tělem obrovské, slechy (ušní boltce) mu umožňují velmi dobře slyšet. Mimo sluchu má i velmi dobře vyvinutý hmat a čich. Trošku horší už je to se zrakem, ale i tak vidí velmi dobře. Hlavně za šera a tmy. Tento druh je mimo jiné zajímavý i stavbou svého těla. Zadní běhy má mnohem silnější a delší než přední. Je to tedy velmi dobrý skokan.

Zajíc polní žije samotářsky, v malé hloučky se zajíci sdružují jen v době páření (honcování), to začíná převážně v únoru, ale za teplého počasí i v lednu nebo v prosinci a trvá až do srpna nebo do září. Vidíme-li tedy na poli pobíhat více zajíců, první z nich je říjná zaječka a za ní průvod zajíců. Březost trvá 42 dnů a rodí se 2 až 5 mláďat. Mláďata se rodí plně osrstěna a na rozdíl od mláďat králíka divokého vidí. Každá zaječka za rok odrodí 7 až 10 zajíčků. Mnoho z nich však uhynie, a tak za rok přežijí jen 2 až 4. Je býložravý, přes léto požírá zejména různé byliny, zbytky plodin po sklizni, přes zimu okusuje i větve a na jaře vyhledává také mladé pupeny. Svě území si značkuje sekremem. Mezi jeho přirozené predátory patří zejména orlí a masožraví dravci, např. lišky nebo vlci.

Díky novým zemědělským postupům na území mnoha evropských států jeho populace v minulých letech drasticky poklesla. Dříve docházelo k jeho přemnožení, hustota byla až 2000 zajíců na 1000 hektarů a dovedl tak působit velké škody zemědělcům i lesákům

Lidový název: **matěj, janek, ušák, macek, staroch** (starý zajíc), **babka** (stará zaječka), **mladík** či **mlad'och** (mladý zajíc), **březák** (vržený v březnu), **hráč** (kličkuje před psem). Podle životního prostředí – **polňák, lesňák, hornák** (horský), **skalňák, bahňák**.

Samec: **zajíc**. Samice: **zaječka, zaječice**. Mládě: **zajíče, zajiček**.

Pokrývka těla (srst): **vlna**. Obnova srsti: **línání, přebarvování**.

Popis těla: **hlava**, na čele bílá **hvězda** či **lysla** (u mladého zajíce), **slechy, světla** či **bakadla, nos, huba** s **vousy** či **kníry** a rozpolceným horním **pyskem**, s jazykem a chrupem (řezáky – **hlodáky** či **struhy**), **krk, hřbet, hrud', břicho, kýty, běhy, tlapky** s prsty a dráčky – **škrabáky, píрко**.

Pohlavní ústrojí: samčí – **pyj, ráže** (varlata) v šourku. Samičí: **pochva**. Krev – **barva**. Maso – **zaječina**. Tuk – **sádlo**. Výměty – **trus, bobky**. Moč: **rez**. Močení: **ždímání, kamínkování** (nazelenalá moč ve sněhu).

Zajíc všemi smysly **jistí**, zrakem **pátrá**, sluchem **bystří**, čichem **větrí**. Zajíc v klidu **mrouká**, v úzkosti **naříká, vřeští**, zajičata **pískají**.

Páření: **honcování**. Zaječka je **plná, vrhá** – **metá** zajičata.

Zajíc **zaléhá** do lože, v oranici si vyhrabává **pekáč**, leží v něm, přespává, je-li vyplašen, z lože **vyzvednut, vypíchnut, vyvstává, vyráží, uhání, peláší, kličkuje**. Zajíc dodržuje ochozy, v obilí **zanechává** pěšinky, cestičky. Škodí **okusem a ohryzem**. Na pastvu **vychází, paství se, klouže břichem** po zemi, **vrací se, dělá záskoky**. Poskakuje-li – **hopkuje**, sedí-li na bobku – **panáčkuje**, vztyčuje-li se na zadní běhy – **kuželkuje**, seká-li předními běhy ve vzduchu – **bubnuje**, zadními běhy – **dupe**. Při soubojích se zajíci **políčkují**. Je-li jich více pohromadě – **besedují**. Zajíci **se vyvalují** – při honu vyskakuje z oranice současně více zajíců. Zajíc střelený do hlavy **dělá přemet, kotrmelcuje**, střelený na zadek – **sáňkuje**.

Zajíc má **kůži**.